

Қостанай облысы әкімдігінің
2024 жылғы 24 желтоқсандағы
№ 501 қаулысына
3-қосымша

Қостанай облысы әкімдігінің
2012 жылғы 8 мамырдағы
№ 211 қаулысымен
бекітілген

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай ауыл шаруашылығы колледжі» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының жарғысы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай ауыл шаруашылығы колледжі» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлғасы болып табылады.

2. Кәсіпорын Қостанай облысы әкімдігінің 2012 жылғы 8 мамырдағы № 211 «Кейбір мемлекеттік коммуналдық қазыналық білім беру кәсіпорындарын қайта атау туралы» қаулысына сәйкес қайта құрылды.

3. Қостанай облысының әкімдігі Кәсіпорынның құрылтайшысы болып табылады.

4. Қостанай облысының әкімдігі Кәсіпорынға қатысты мемлекеттік коммуналдық меншік құқығы субъектісінің құқықтарын жүзеге асырады.

5. Қостанай облысының әкімдігі (бұдан әрі – жергілікті атқарушы орган) Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган болып табылады.

Жергілікті атқарушы орган «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» мемлекеттік мекемесіне (бұдан әрі – басқару органы) Кәсіпорынды басқару бойынша бірқатар функцияларды жүзеге асыруға өкілеттік береді.

6. Кәсіпорынның атауы: Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай ауыл шаруашылығы колледжі» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

7. Кәсіпорынның орналасқан жері: 111100, Қазақстан Республикасы, Қостанай облысы, Қостанай ауданы, Тобыл қаласы, Терешкова көшесі, 15/4.

2-тарау. Кәсіпорынның заңдық мәртебесі

8. Кәсіпорын мемлекеттік тіркелген сәттен бастап құрылған болып саналады және заңды тұлғаның құқықтарына ие болады.

9. Мемлекеттік мекеменің дербес балансы, заңнамаға сәйкес банктердегі шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және Кәсіпорынның атауы жазылған бланкілері, мөрі болады.

10. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды коспағанда, Кәсіпорын басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

11. Егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе, Кәсіпорын жасасатын және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес міндетті мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын азаматтық-құқықтық мәмілелер тіркелген кезден бастап жасалған болып есептеледі.

3-тарау. Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Кәсіпорын қызметінің мәні техникалық және кәсіптік білімі бар мамандар мен орта буын мамандарын даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру болып табылады.

13. Кәсіпорынның міндеттері:

1) ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға және кәсіби қалыптастыруға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) тұлғаның шығармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы интеллектті байыту;

3) азаматтық пен патриотизмге, өз Отаны – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді және қазақ тілін құрметтеуге, халық дәстүрлерін қадірлеуге, Конституцияға және қоғамға қайшы келетін кез келген көріністерге төзбеушілікке тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне араласу қажеттілігін, жеке тұлғаның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

5) отандық және әлемдік мәдениет жетістіктеріне баулу, қазақ халқы мен Қазақстан Республикасында тұратын басқа да ұлттардың тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін зерделеу, қазақ, орыс, шет тілдерін меңгеру;

6) педагогтердің әлеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;

7) білім беру ұйымдарының автономдығын, дербестігін кеңейту, білім беруді басқаруды демократияландыру;

8) қоғам мен экономиканың қажеттіліктеріне жауап беретін білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі;

9) кәсіптік білім беруді қоғам мен еңбек нарығының өзгеріп отыратын қажеттіліктеріне тез бейімдеуге ықпал ететін оқытудың жаңа технологияларын, оның ішінде кредиттік, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды енгізу және тиімді пайдалану;

10) жалпы оқыту, жұмыс орны бойынша оқыту мен еңбек нарығының қажеттіліктері арасындағы өзара байланысты қамтамасыз ететін және білім мен құзыреттілікке негізделген қоғамда әркімге өзінің жеке әлеуетін барынша пайдалануға көмектесетін өмір бойы оқыту жүйелерін дамыту;

11) білім, ғылым және өндірісті интеграциялау;

12) білім алушылардың кәсіби мотивациясын қамтамасыз ету;

13) жұмыс берушілермен және басқа да әлеуметтік әріптестермен белсенді өзара іс-қимыл жасау жолымен техникалық және кәсіптік білім берудің оза дамуын қамтамасыз ету;

14) білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, арнайы жағдайлар жасау.

14. Кәсіпорын қызметінің мақсаты:

1) нақты мамандық бойынша қажетті теориялық білімі мен практикалық дағдылары бар техникалық және кәсіптік білімі бар білікті мамандарды және орта буын мамандарын даярлау;

2) еңбек нарығы мен өндіріс салаларының талаптарын ескере отырып, білікті мамандарды даярлау сапасын ұдайы жетілдіру;

3) колда бар лицензия негізінде мамандарды қайта оқыту және қайта даярлау;

4) техникалық және кәсіптік білімі бар жұмыс істейтін мамандардың біліктілігін арттыру болып табылады.

15. Қойылған мақсатты іске асыру үшін Кәсіпорын мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) жалпы орта білім берудің, техникалық және кәсіптік білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыру;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен кәсіптік даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру;

3) тамақтандыруды ұйымдастыру жөніндегі қызметтер;

4) жатақханада тұруды қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер;

5) қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру.

16. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметтер көрсетеді.

17. Кәсіпорынға осы Жарғыда бекітілген мәні мен оның қызметінің мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасасуға тыйым салынады.

18. Кәсіпорынның Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек қойылған қызмет мақсаттарына қайшы не Кәсіпорын басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәмілесі

басқару органының не прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

19. Кәсіпорын басшысының Кәсіпорынның жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеттері еңбек міндеттерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғады.

4-тарау. Кәсіпорынды басқару

20. Жергілікті атқарушы орган:

1) Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешімдер қабылдайды;

2) Кәсіпорынның Жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді;

3) Кәсіпорынға коммуналдық мүлікті бекітіп береді;

4) Кәсіпорынның мүлкін пайдалану туралы, оның ішінде оны жалға беру, өтеусіз пайдалану және сенімгерлік басқару туралы шешімдер қабылдайды;

5) Кәсіпорын мүлкінің пайдаланылуы мен сақталуына бақылауды қамтамасыз етеді;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

21. Басқару органы:

1) Кәсіпорын бюджетінен қаржыландырылатын қызметтің басым бағыттарын және жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) міндетті көлемін айқындайды;

2) Кәсіпорынның даму жоспарларын және олардың орындалуы жөніндегі есептерді қарайды, келіседі және бекітеді;

3) Кәсіпорын мүлкінің пайдаланылуы мен сақталуына бақылауды, Кәсіпорынның даму жоспарларының орындалуын бақылауды және талдауды жүзеге асырады;

4) Кәсіпорын мүлкінің есебін ұйымдастырады, оның тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етеді;

5) Кәсіпорын басшысының ұсынуы бойынша оның орынбасарын (орынбасарларын) қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

6) жыл сайын Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін белгілейді;

7) белгіленген еңбекақы төлеу қоры шегінде Кәсіпорын басшысына, оның орынбасарына (орынбасарларына), бас (аға) бухгалтерге сыйлықақы беру және өзге де сыйақы беру жүйесін бекітеді;

8) Кәсіпорын өндіретін және өткізетін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағаларын белгілейді;

9) өзіне осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

22. Кәсіпорынның органы оның басшысы болып табылады.

23. Басшыны тағайындау, оны аттестаттаудан өткізу, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік жоспарлау жөніндегі уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылады.

24. Басқару органы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы Кәсіпорынның басшысымен еңбек қатынастарын ресімдейді.

Еңбек шартында Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде белгіленген талаптардан басқа, Кәсіпорынның басшысының таза кірістің белгіленген бөлігін бюджетке уақтылы аудармағаны үшін жауапкершілігі айқындалады.

25. Кәсіпорынның басшысы Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды ұйымдастыруға дербес жауапты болады.

26. Кәсіпорынның басшысы дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда айқындалатын оның құзыретіне сәйкес Кәсіпорын қызметінің барлық мәселелерін дербес шешеді.

27. Кәсіпорынның басшысы басқару органымен келісім бойынша бас бухгалтерді қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

28. Басшы:

1) Кәсіпорынның атынан сенімхатсыз әрекет етеді және оның мүдделерін барлық органдарда білдіреді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде Кәсіпорынның мүлкіне билік етеді;

3) шарттар жасасады және өзге де мәмілелер жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) банктік шоттар ашады;

6) Кәсіпорынның барлық қызметкерлері үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

7) Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Кәсіпорынның қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шарттарын бұзады, оларға көтермелеу шараларын қолданады және жазаға тартылады;

8) өзінің орынбасарларын қызметке тағайындау және қызметтен босату үшін кандидатураларды басқару органына ұсынады;

9) өз орынбасарларының және Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

10) таза кірістің белгіленген бөлігін бюджетке уақтылы аудармағаны үшін; Кәсіпорынның даму жоспарын іске асырудың нәтижелілігі мен тиімділігіне жауапты болады.

11) Кәсіпорынның қаржы-шаруашылық қызметіне және мүлкінің сақталуына дербес жауап береді;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5-тарау. Іске асырылатын білім беру бағдарламаларының тізбесі

29. Кәсіпорын білікті жұмысшы кадрлар мен орта буын мамандарын даярлауға бағытталған жалпы орта, техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асырады.

30. Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламалары олардың мазмұны мен білім алушылардың даярлық деңгейіне қарай білім беру бағдарламаларына бөлінеді:

1) білікті жұмысшы кадрларды даярлауды;

2) орта буын мамандарын даярлауды көздейді.

Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларының тізбесі білім беру бағдарламаларының тізілімінде қамтылады.

31. Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламалары теориялық және өндірістік оқыту және кәсіптік практика бағдарламаларынан тұрады.

6-тарау. Кәсіпорынға қабылдау тәртібі

32. Кәсіпорында оқуға қабылдау тәртібі білім беру саласындағы уәкілетті органымен бекітілген техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес айқындалады.

33. Білім алушылар қатарына қабылдау Кәсіпорын басшысының бұйрығымен жүргізіледі.

7-тарау. Білім беру процесін ұйымдастыру тәртібі (оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері) тәрбиеленушілердің сабақ режимі)

34. Кәсіпорынның тіл саясаты Қазақстан Республикасының Конституциясына және «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырылады.

35. Оқыту қазақ және орыс тілдерінде жүргізіледі.

36. Кәсіпорын «Білім туралы», «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының заңдарында, Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларында және Кәсіпорын Жарғысында белгіленген

ішкі тәрбие, оқу-әдістемелік процесті ұйымдастыруда, кадрларды іріктеу мен орналастыруда дербес.

37. Кәсіпорын өз қызметін қолданыстағы заңнамаға сәйкес берілген міндеттері негізінде жүзеге асырады.

38. Оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың негізі Кәсіпорын жүзеге асыратын оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау және есепке алу болып табылады.

39. Білім алушыларды ауыстыру тәртібі қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

40. Кәсіпорында оқу сабақтарының келесі түрлері белгіленеді: сабақ, дәріс, семинар, практикалық сабақ, зертханалық, бақылау және өзіндік жұмыс, кеңес беру, әңгімелесу, факультативтік сабақтар, курстық және дипломдық жобалау (курстық және дипломдық жұмыс, курстық және дипломдық жоба) және практика.

41. Техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы оқу процесі білім беру ұйымдарында теориялық оқытуды, сондай-ақ өндірістік оқыту шеберінің, оқу-өндірістік шеберханаларда, оқу шаруашылықтарында және оқу полигондарында практика жетекшісінің басшылығымен, тәлімгердің, өндірістік оқыту шеберінің, кәсіпорындар (ұйымдар) базасында практика жетекшісінің басшылығымен орындалатын өндірістік оқыту мен кәсіптік практиканы қамтиды.

Кәсіптік практиканың түрлері, мерзімдері мен мазмұны жұмыс оқу бағдарламаларымен және жұмыс оқу жоспарларымен айқындалады.

42. Оқыту мынадай нысандарда: күндізгі, сырттай, кешкі оқыту, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін өзге де нысандарда жүзеге асырылады. Оқу жылы мен оқу семестрінің ұзақтығы оқу процесінің кестесіне сәйкес белгіленеді.

43. Оқу жылы оқу процесінің кестесіне сәйкес басталады және аяқталады.

44. Оқу жылы ішінде кемінде екі рет білім алушылар үшін демалыс белгіленеді. Академиялық кезеңдер мен демалыстардың ұзақтығын Кәсіпорын дербес айқындайды.

45. Кәсіпорындағы сабақ режимі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес белгіленеді.

46. Кәсіпорындағы сабақ кестесі оқу процесінің кестесіне және жұмыс оқу жоспарларына сәйкес жасалады.

47. Аудиториялық сабақтардың барлық түрлері үшін ұзақтығы 45 минут академиялық сағат белгіленеді.

48. Білім алушылар мен мұғалімдер үшін бір мезгілде сабақтар арасындағы үзілістер кезінде демалу және тамақтану уақыты Кәсіпорынның ішкі тәртіп ережелерімен анықталады.

49. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында қорытынды аттестаттаудан өткен білім алушыларға мемлекеттік үлгідегі білім туралы құжат беріледі.

8-тарау. Білім алушылардың білімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүйесі, оларды өткізу нысандары мен тәртібі

50. Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

9-тарау. Білім алушыларды оқудан шығару негіздемелері мен тәртібі

51. Білім алушыны оқудан шығару Кәсіпорын басшысының бұйрығымен рәсімделеді.

52. Білім алушылар студенттер қатарынан шығарылуы мүмкін:

- 1) өз қалауы бойынша;
- 2) дәрігерлік-консультациялық комиссияның анықтама-қорытындысы негізінде денсаулық жағдайы бойынша;
- 3) басқа білім беру ұйымына ауысуына байланысты;
- 4) ішкі тәртіп ережелерін бұзғаны үшін;
- 5) пәндер мен модульдер бойынша академиялық берешектер үшін;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жағдайларда.

53. Академиялық демалыс білім алушыларға келесі негізде беріледі:

- 1) науқастануы бойынша ұзақтығы 6 айдан 12 айға дейінгі амбулаториялық-емханалық ұйым жанындағы дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы;
- 2) ұзақтығы 36 айдан аспайтын туберкулезбен ауырған жағдайда Туберкулезге қарсы ұйымның орталықтандырылған дәрігерлік-консультациялық комиссиясының шешімі;
- 3) әскери қызметке шақырылған жағдайда әскери қызметке шақыру туралы шақыру қағазы;
- 4) үш жасқа толғанға дейін баланың (балалардың) туу туралы куәлігі не шифрлық құжаттар қызметінен электрондық құжат (сәйкестендіру үшін талап етіледі).

10-тарау. Ақылы қызмет көрсету тізбесі мен тәртібі

54. Кәсіпорын ақылы қызметтер көрсетудің тізбесі мен тәртібін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырады.

III-тарау. Кәсіпорынның білім алушылармен және (немесе) олардың ата-аналарымен және өзге де заңды өкілдерімен қарым-қатынасты ресімдеу тәртібі

55. Кәсіпорын, білім алушылар, олардың ата-аналары және (немесе) өзге де заңды өкілдері арасындағы өзара қарым-қатынастар Кәсіпорынның білім беру қызметтерін ұсыну туралы шартқа және Қазақстан Республикасының Азаматтық заңнамасына, сондай-ақ «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес белгіленеді.

56. Білім алушылардың:

- 1) сапалы білім алуға;
- 2) өзінің пікірі мен сенімін еркін білдіруге;
- 3) өзінің адамдық қадір-қасиетінің құрметтелуіне;
- 4) оқудағы және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін көтермеленуге және сыйақы алуға құқығы бар;
- 5) білім беру саласындағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де құқықтар жатады.

57. Білім алушыларды оқу процесінен аландатуға жол берілмейді.

58. Білім алушылар:

- 1) білімді, іскерлікті, практикалық дағдылар мен құзыреттерді меңгеруге, ішкі тәртіп ережелерін сақтауға, Кәсіпорынның Жарғысында және білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделген басқа да талаптарды орындауға;
- 2) өздерінің денсаулығы үшін камқорлық жасауға, рухани және тән саулығын өздігінен жетілдіруге ұмтылуға;
- 3) педагогтің ар-намысы мен қадір-қасиетін, өздері білім алатын оқу орнының дәстүрлерін құрметтеуге;
- 4) білім беру саласындағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

59. Білім алушылардың міндеттерін бұзғаны үшін оларға Кәсіпорынның ішкі тәртібінің ережелерімен және Жарғысымен көзделген тәртіптік ықпал ету шаралары не білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделген өзге де шаралар қолданылуы мүмкін.

60. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де заңды өкілдері:

- 1) баланың қалауын, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру ұйымдарын таңдауға;
- 2) өз балаларының үлгеріміне, мінез-құлқына және оқу жағдайларына қатысты Кәсіпорыннан ақпарат алуға;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өзінің кәмелетке толмаған балаларының құқықтары мен мүдделерін қорғауға құқығы бар;
- 4) білім беру саласындағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де құқықтар жатады.

61. Ата-аналар мен өзге де заңды өкілдері:

1) балалардың өмірі мен оқуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасауға, олардың зияткерлік және дене күшінің дамуын, өнегелі қалыптасуын қамтамасыз етуге;

2) Кәсіпорынға балаларды оқыту мен тәрбиелеуде көмек көрсетуге;

3) Кәсіпорынның Жарғысында белгіленген ережелерді орындауға;

4) балалардың Кәсіпорындағы сабақтарға қатысуын қамтамасыз етуге;

5) Кәсіпорын қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті;

6) білім беру саласындағы заңнамалық актілерде көзделген өзге де міндеттер жатады.

62. Педагог кәсіби қызметін іске асыру кезінде:

1) білім алушылар және олардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері тарапынан мамандыққа құрметпен қарауға және тиісті мінез-құлыққа;

2) кәсіптік қызметті жүзеге асыру үшін ұйымдастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз ету және қажетті жағдайлар жасалуға;

3) ғылыми, зерттеу, шығармашылық, эксперименттік қызметті жүзеге асыруға, педагогикалық практикаға жаңа әдістемелер мен технологияларды енгізуге;

4) кемінде үш жылда бір рет біліктілігін арттыруға;

5) үздіксіз кәсіптік дамуға және біліктілікті арттыру нысандарын таңдауға;

6) кәсіби қызметтегі жетістіктері үшін көтермелеуге;

7) білім алушылар және олардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері тарапынан ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге құқылы;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құқықтар жатады.

63. Педагогтің құқықтарын жүзеге асыру басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын бұзбауға тиіс.

64. Педагог:

1) өз қызметінде тиісті кәсіби құзыреттерді меңгеруге;

2) оқыту мен тәрбиелеудің педагогикалық қағидаттарын сақтауға, оқыту мен тәрбиелеудің сапасын қамтамасыз етуге;

3) өзінің кәсіби шеберлігін, зерттеу, зияткерлік және шығармашылық деңгейін үздіксіз жетілдіруге, оның ішінде кемінде бес жылда бір рет біліктілік санаты деңгейін арттыруға (растауға);

4) педагогикалық әдепті сақтауға;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен міндетті мерзімдік медициналық қарап-тексеруден өтуге;

6) білім алушылар мен олардың ата-аналарының немесе өзге де заңды өкілдерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

7) балаларды заңға, адамның және азаматтың құқықтарына, бостандықтарына, ата-аналарына, үлкендеріне, отбасылық, тарихи және мәдени құндылықтарға, мемлекеттік рәміздерге құрмет, жоғары адамгершілік, патриотизм, қоршаған ортаға ұқыпты қарау рухында тәрбиелеуге;

8) білім алушылардың өмірлік дағдыларын, құзыреттерін, дербестігін, шығармашылық қабілеттерін дамытуға және саламатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға;

9) білім алушыларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша аталарға немесе өзге де заңды өкілдерге консультация беруге міндетті.

65. Педагог білім беру процесін саяси үгіттеу, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді саяси, діни немесе өзге де нанымдарды қабылдауға не олардан бас тартуға мәжбүрлеу үшін, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық немесе діни алауыздықты қоздыру, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни немесе тілдік тиесілілік белгісі бойынша азаматтардың айрықша болуын, артықшылығын не кемістігін насихаттайтын үгіт-насихат жүргізу үшін, олардың дінге деген қарым-қатынасы, оның ішінде білім алушыларға Қазақстан Республикасы ұлттары мен ұлыстарының тарихи, ұлттық, діни және мәдени дәстүрлері туралы анық емес мәліметтерді хабарлау арқылы, сондай-ақ білім алушыларды Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін іс-әрекеттерге итермелеуге құқығы жоқ.

12-тарау. Кәсіпорынның мүлкі

66. Кәсіпорынның мүлкін құны оның теңгерімінде айқындалатын Кәсіпорынның активтері құрайды.

67. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейтін болып табылады және салымдар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлерінің арасында бөлуге болмайды.

68. Кәсіпорынның мүлкі мыналардың:

1) оған меншік иесі берген мүлік;

2) өз қызметі барысында сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен құрылады.

69. Кәсіпорынның жүргізуінде тек оның жарғылық мақсаттарымен көзделген қызметін қамтамасыз ету үшін оған қажетті, не осы қызметтің өнімі болып табылатын мүлкі болуы мүмкін.

70. Жедел басқару құқығын алу және тоқтату, егер осы Жарғыда өзгеше көзделмесе немесе аталған заттық құқықтың табиғатына қайшы келмесе, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде меншік құқығын және өзге де заттық құқықты алу мен тоқтату үшін көзделген талаптарда және тәртіппен жүзеге асырылады.

71. Жедел басқарудағы мүлікті пайдаланудың жемістері, өнімі мен кірістері, сондай-ақ Кәсіпорын шарттар немесе өзге де негіздер бойынша алған мүлік

Қазақстан Республикасының заңнамасында меншік құқығын алу үшін белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның жедел басқаруына түседі.

72. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен немесе меншік иесінің шешімімен өзгеше белгіленбесе, мүлікке жедел басқару құқығы, оған қатысты меншік иесі оны Кәсіпорынға бекіту туралы шешім қабылдаған, Кәсіпорында мүлікті өз теңгеріміне бекіткен сәтінде туындайды.

73. Кәсіпорынның негізгі құралдарға жататын мүлікті сатып алу-сату, айырбастау, сыйға тарту шарттары негізінде иеліктен айыруға құқығы жоқ.

74. Кәсіпорынның мүлкін жедел басқару құқығы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 249-бабында меншік құқығын тоқтату үшін көзделген негіздер мен тәртіп бойынша, сондай-ақ осы Жарғының 75-тармағында көзделген жағдайларда тоқтатылады.

75. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, жергілікті атқарушы орган басқару органының келісімі бойынша Кәсіпорыннан бекітілген мүлікті алып қоюға не оны өзі құрған басқа заңды тұлғалар арасында қайта бөлуге құқылы.

76. Жедел басқару құқығындағы мүлікті алып қою туралы шешімінде жергілікті атқарушы орган Кәсіпорынға оны өзге тұлғаға бергенге дейін ұстауын және сақталуын қамтамасыз етудің мерзімдерін белгілеуге құқылы.

77. Осы Жарғының 73-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, негізгі құралдарға жататын, өзіне бекітіліп берілген мүлікті иеліктен шығаруға немесе оған өзгеше тәсілмен билік етуге, дебиторлық берешекті жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен ғана беруге және есептен шығаруға құқылы.

78. Кәсіпорын оған жедел басқару құқығында бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

13-тарау. Кәсіпорынның қызметін қаржыландыру

79. Кәсіпорынның қызметі өз табысы және Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында айқындалған тәртіппен алынған бюджет қаражаты есебінен даму жоспарына сәйкес қаржыландырылады.

80. Кәсіпорын таза табысының бір бөлігін облыстық бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

81. Кәсіпорын өзі өндіретін өнімді дербес өткізеді.

82. Кәсіпорын өндіретін және өткізетін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағаларын басқару органы белгілейді.

83. Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған, Жарғыда белгіленген қызметті жүзеге асырудан Кәсіпорын алған табыстар, сондай-ақ бюджеттен қаржыландыру есебінен құралған, сатылатын тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) белгіленген бағаларын көтеру

нәтижесінде алған табыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен бюджетке алып қоюға жатады. Мүлікті бухгалтерлік есеп қағидалары бойынша тиісті түрде көрсетпей пайдалану фактілері анықталған жағдайда, ол да алып қоюға жатады.

14-тарау. Кәсіпорынның жарғылық капиталы

84. Кәсіпорынның жарғылық капиталы меншік иесінен жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін басқаруға алынған мүліктен қалыптасады.

15-тарау. Кәсіпорынның есепке алуы мен есептілігі

85. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына және шағын және орта бизнеске арналған халықаралық стандартқа сәйкес Кәсіпорынның басшысы бекітетін есеп саясаты бойынша жүзеге асырылады.

16-тарау. Кәсіпорынның жауапкершілігі

86. Кәсіпорын өз міндеттемелері бойынша өзінің билігіндегі ақшамен жауап береді. Осы заңды тұлғаның тарату жағдайларын қоспағанда, қазыналық кәсіпорынның қалған мүлкін алып қоюға жол берілмейді.

87. Кәсіпорын мемлекеттің міндеттемелері бойынша жауап бермейді.

88. Ақшасы жеткіліксіз болған кезде, оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бөлініс тиісті бюджет қаражатымен субсидиялық жауаптылықта болады.

17-тарау. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу

89. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын басқару органы белгілейді.

90. Кәсіпорын жұмыскерлерінің еңбекақы төлеу жүйесі Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен белгіленеді.

18-тарау. Еңбек ұжымымен өзара қарым-қатынас

91. Кәсіпорының әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

92. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидасына сәйкес белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

19-тарау. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

93. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша жүргізіледі.

94. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексімен көзделген басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

95. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін таратылған Кәсіпорынның қалған мүлкін жергілікті атқарушы орган қайта бөледі.

96. Кредит берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін таратылған Кәсіпорынның қалған ақшасы, Кәсіпорынның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, облыстық бюджеттің кірісіне есептеледі.

20-тарау. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

97. Кәсіпорынның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар Қостанай облысы әкімдігінің қаулысымен енгізіледі.

Басшы _____
Т.А.Ә. (бар болған жағдайда)

қолы